

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam, ar ko izveido daudzgadu Kopienas programmu tādu bērnu aizsardzībai, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas

(2009/C 2/02)

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS,

Priekšlikums tā kontekstā

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 286. pantu,

ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 8. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šo datu brīvu apriti ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾ un jo īpaši tās 41. pantu,

ņemot vērā lūgumu nākt klajā ar atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu, kas no Komisijas saņemts 2008. gada 4. martā,

IR PIEŅĒMIS ŠO ATZINUMU.

I. IEVADS

Apspriešanās ar EDAU

1. Saskaņā ar 28. panta 2. punktu Regulā (EK) Nr. 45/2001 Komisija 2008. gada 4. martā nosūtīja EDAU atzinuma sniegšanai priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko izveido daudzgadu Kopienas programmu tādu bērnu aizsardzībai, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas (turpmāk — “priekšlikums”). Šis apspriedes būtu skaidri jāmin lēmuma preambulā.

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽²⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

2. Jaunā daudzgadu programma (turpmāk — “programma”) tiek sniegta, turpinot programmu “Drošāks internets” (1999–2004) un programmu “Drošāks internets plus” (2005–2008).

3. Noteiktas četras darbības ievirzes:

- Nelegāla satura izplatības samazināšana un cīņa ar kaitējošu uzvedību tiešsaistē;
- Drošākas tiešsaistes vides sekmēšana;
- Sabiedrības informētības nodrošināšana;
- Zināšanu bāzes izveide.

4. Programma izstrādāta saskaņā ar citām attiecīgām Kopienas politikas jomām, programmām un darbībām un papildinot tās. Ņemot vērā pastāvošo reglamentējošu pasākumu skaitu bērnu aizsardzības jomā saistībā ar jaunām tehnoloģijām, šī programma ir vērsta uz darbību, nevis regulēšanu. Uzdevumu koncentrē uz veicamo ierosmju efektivitāti un lietderību un pielāgošanos jaunu tehnoloģiju attīstībai. Šajā sakarā programmā paredz pastiprinātu apmaiņu ar informāciju un labākām praksēm.

5. Programma ir pamatinstruments un tajā neizskata veicamo darbību nianšes, tomēr paredz iespēju rīkot uzaicinājumus priekšlikumu iesniegšanai un uzaicinājumus uz konkursiem.

Atzinuma galvenais uzvars

6. Programmas pamatievīrzes ir vērstas uz to bērnu aizsardzību, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas, neliekot uzvaru uz šī jautājuma privātuma aspektiem ⁽³⁾. Lai arī EDAU pilnībā atbalsta priekšlikuma mērķi, tas atzinumā izceļ šos privātuma aspektus.

⁽³⁾ Ietekmes novērtējumā ir dažas atsauces uz privātumu (3.2.2 Konkrēti riski: personīgās informācijas atklāšana; 3.3. Mērķgrupas; 5.2. politikas alternatīvu ietekmes analīze), tomēr tās nav ievērojami izstrādātas.

7. EDAU par būtisku uzskata plānoto ierosmju saskaņīgumu ar priekšlikumā citēto spēkā esošo tiesisko regulējumu ⁽¹⁾ un jo īpaši Direktīvu 2000/31/EK par elektronisko tirdzniecību, Direktīvu 2002/58/EK par privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē un Direktīvu 95/46/EK par datu aizsardzību ⁽²⁾.

8. Personas datu apstrāde būtu jāņem vērā attiecībā uz dažādiem programmā iesaistītiem aspektiem un dalībniekiem; bērnu personas datu aizsardzība, protams, ir galvenais jautājums, bet ne vienīgais; būtu arī jāņem vērā bērnu aizsardzības nolūkos rūpīgai pārbaudei pakļauti personas dati saistībā ar personām un saturiem.

9. Šajā atzinumā šos jautājumus izstrādās šādi:

— II nodaļā izskatīs saikni starp datu aizsardzību un bērnu drošību, uzsverot faktu, ka bērnu datu aizsardzība ir obligāts solis ceļā uz lielāku drošību un ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu.

— III nodaļā atzinumā uzsvers faktu, ka personas datu apstrādei ir arī raksturīga ziņošana par internetā esošu aizdomīga satura informāciju vai personām, šīs informācijas un personu filtrēšana vai bloķēšana:

— pirmajā punktā no datu aizsardzības viedokļa analizēs jautājumu par aizdomās turamām personām vai faktu ziņošanu;

— otrajā punktā uzmanību pievēršis tehnisko instrumentu nozīmei;

— pēdējā punktā aplūkos nozares atbildību saistībā ar tās lietotāju datu un datu satura kontroli.

II. PERSONAS DATU AIZSARDZĪBA UN BĒRNU DROŠĪBA

10. EDAU pilnībā atbalsta programmas mērķi un noteiktās ievirzes, lai veicinātu bērnu aizsardzību tiešsaistē. Konkrēti, nelegāla vai kaitējoša satura informācijas samazināšana un bērnu un citu iesaistīto dalībnieku informētības palielināšana ir izšķiroši pasākumi, kurus būtu jāturpina attīstīt.

⁽¹⁾ Paskaidrojuma raksts, 2.1., Normatīvais konteksts; Ietekmes novērtējuma kopsavilkums, 1.2. Pasreizējais stāvoklis: tiesību akti.

⁽²⁾ — Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību) (OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.).

— Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

— Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

11. EDAU vēlas atgādināt, ka pienācīga bērnu personīgās informācijas aizsardzība ir nozīmīgs pirmais solis, lai nodrošinātu drošību esot tiešsaistē. Šī savstarpējā saikne starp privātumu un bērnu drošību ir skaidri norādīta pēdējā Ministru komitejas deklarācijā “par bērnu, kas lieto internetu, cieņas, drošības un privātuma aizsardzību” ⁽³⁾. Deklarācijā atgādinātas bērnu tiesības uz cieņu, īpašu uzmanību un rūpēm viņu labklājībai, “lai aizsargātu pret visu veidu diskrimināciju vai patvaļību vai nelikumīgu iejaukšanos to privātumā un nelikumīgiem uzbrukumiem to godam un reputācijai”.

12. Kā ar bērnu privātuma aizsardzību saistītu risku piemēri deklarācijā minēti bērnu darbību izsekojamība, kas tos var pakļaut kriminālām darbībām, piemēram, uzmācšanās seksuālos nolūkos vai citas nelegālas darbības. Personas datu profilēšana un saglabāšana attiecībā uz bērnu darbībām arī tiek uzskatītas par tādām darbībām, kas noved pie iespējama ļaunprātīgas izmantošanas riska, piemēram, datu izmantošana komerciālos nolūkos, vai datu meklēšana, ko veic izglītības iestādes vai topošie darba devēji. Tādēļ deklarācijā aicina īsā laikposmā izņemt vai dzēst informāciju, ko tiešsaistē atstājuši bērni, un izstrādāt un popularizēt informāciju bērniem, īpaši par tādu instrumentu prasmīgu izmantošanu, kas sniedz piekļuvi informācijai, kā arī veikt kritisku satura analīzi un sniegt tiem atbilstošas komunikācijas iemaņas.

13. EDAU atbalsta šos atzinumus. Jo īpaši viņš uzskata, ka ir svarīgi palielināt bērnu informētību par riskiem, kas saistīti ar tādu spontānu personas datu nosūtīšanu kā īsto vārdu, vecumu vai dzīvesvietu.

14. Daudzgaļu programmas ierosināto pasākumu 3. punkts ⁽⁴⁾ ir īpaši veltīts tam, lai “nodrošinātu sabiedrības informētību” ar tādu darbību palīdzību, kas domātas bērniem, vecākiem, aprūpētajiem un pedagogiem par iespējām un riskiem, kas saistīti ar tiešsaistes tehnoloģiju izmantošanu un “veidiem, kā droši uzturēties tiešsaistē”. Priekšlikumā cita starpā minētie veidi — atbilstošas informācijas izplatīšana un tādu kontaktpunktu nodrošināšana, kuros vecāki un bērni var saņemt atbildes uz jautājumiem par to, kā droši uzturēties tiešsaistē — ir divi noderīgi instrumenti, kuros būtu skaidri jāiekļauj šī bērnu personas datu aizsardzības dimensija.

15. EDAU vēlas uzsvērt, ka šajā sakarā datu aizsardzības iestādes ir svarīgi sarunu partneri. Tie būtu jāmin priekšlikumā, īpaši tajās vietās, kas paredz sadarbības veicināšanu un informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņu valsts un Eiropas mērogā ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Ministru komitejas 2008. gada 20. februārī notikušās ministru vietnieku 1018. sanāksmes laikā pieņemtā deklarācija pieejama “wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Decl(20.02.2008)&Ver=0001”.

⁽⁴⁾ 1. pielikums, darbības, 3. punkts.

⁽⁵⁾ 1. pielikums, darbības, 1. punkts.

16. Var minēt vairākas ierosmes, lai ilustrētu šajā sakarā nesen veiktas darbības dalībvalstīs vai EEZ dalībvalstīs. Zviedrijas DAU veic ikgada apsekojumu par jauniešu attieksmi attiecībā uz internetu un uzraudzību; tieši to pašu dara Apvienotās Karalistes DAU ⁽¹⁾, kas veica apsekojumu, adresējot to 2 000 bērniem vecumā no 14 līdz 21 gadam. 2007. gada janvārī Norvēģijas DAU kopā ar izglītības ministriju uzsāka skolām paredzētu izglītojošu kampaņu ⁽²⁾. Portugālē DAU un izglītības ministrija parakstīja protokolu, lai veicinātu datu aizsardzības kultūru internetā un īpaši sociālos tīklos ⁽³⁾. Pēc šī projekta Portugāles sociālie tīkli izveidoja saskarni un talismanu, kas domāti bērniem vecumā no 10 līdz 15 gadiem.
17. Šie piemēri parāda datu aizsardzības dalībnieku aktīvo un izšķirošo nozīmi attiecībā uz bērnu aizsardzību tiešsaistē, kā arī nepieciešamību daudzgadu programmā tos skaidri iekļaut kā sarunu partnerus.

III. PERSONAS DATU AIZSARDZĪBA UN CITU IEINTERESĒTO PUŠU TIESĪBAS

I. Ziņošana un informācijas apmaiņa

18. Priekšlikuma pirmajā punktā ("Nelikumīga satura izplatības samazināšana un cīņa ar kaitējošu rīcību tiešsaistē" ⁽⁴⁾) kā viena no svarīgākajām darbībām iekļauta kontaktpunktu nodrošināšana ziņošanai par nelikumīga satura izplatību un kaitējošu rīcību tiešsaistē. Nav nekādu šaubu, ka, lai šo jautājumu veiksmīgi atrisinātu, nelikumīgs saturs vai kaitējoša rīcība ir jādara zināma kompetentām iestādēm illegal content or harmful conduct must be brought to the attention of the competent authorities. Kontaktpunkti patiesībā jau ir izveidoti saistībā ar bērnu aizsardzību, kā arī, piemēram, cīņai pret surogātpastiem ⁽⁵⁾.
19. Tomēr EDAU norāda, ka kaitējoša satura jēdziens vēl aizvien nav skaidri formulēts: nav norādīts ne tas, kurš ir atbildīgs par kaitējoša satura jēdziena definēšanu, ne tas, kādus kritērijus izmanto. Tas viss rada vēl lielākas bažas, ņemot vērā iespējamās sekas, ko var radīt ziņošana par šādu saturu.
20. Turklāt, kā jau iepriekš minēts, saistībā ar programmu, kāda tā ir šobrīd, jautājums ir ne tikai par bērnu personas datiem, bet arī par visu to indivīdu personas datiem, kas kaut kādā veidā ir saistīti ar informācijas apriti tīklā. Piemēram, tā var būt aizdomās turama persona par sliktu uzvedību un norādīta kā aizdomās turama persona, bet tā arī var būt

persona, kas ziņo par aizdomīgu rīcību vai saturu, vai tas var būt ļaunprātīgas izmantošanas upuris. Lai arī šī informācija ir nepieciešama efektīvai ziņošanas sistēmai, EDAU uzskata, ka ir svarīgi atgādināt, ka tā vienmēr būtu jāapstrādā saskaņā ar datu aizsardzības principiem.

21. Dažiem attiecīgiem datiem var būt pat nepieciešama īpaša aizsardzība, ja tos var uzskatīt par slepeniem datiem Direktīvas 95/46/EK 8. panta izpratnē. To var attiecināt uz datiem, kas saistīti ar pārkāpumu autoriem, kā arī ļaunprātīgas izmantošanas upuriem attiecībā uz bērnu pornogrāfiju. Ir jānorāda, ka valsts mērogā attiecībā uz dažām ziņošanas sistēmām ir veikti grozījumi tiesību aktos par datu aizsardzību, lai varētu apstrādāt tiesu iestāžu rīcībā esošus datus par aizdomās turamiem likumpārkāpējiem vai upuriem ⁽⁶⁾. EDAU uzstāj, ka jebkurā ieviešamā ziņošanas sistēmā ņem vērā spēkā esošu datu aizsardzības sistēmu. Sabiedrības interešu demonstrēšana, kā arī garantijas saistībā ar sistēmas uzraudzību, ko principā sniedz tiesībaizsardzības iestādes, ir izšķiroši elementi, lai atbilstu šai sistēmai.

II. Tehnisku instrumentu nozīme no privātuma viedokļa

22. Tehnisku instrumentu izmantošana tiek uzskatīta par vienu no risinājumiem, lai risinātu jautājumu par nelegāla satura informāciju un kaitējošu uzvedību ⁽⁷⁾. Šādu instrumentu piemēri ir norādīti ietekmes novērtējumā ⁽⁸⁾, tostarp vecuma noteikšana, sejas atpazīšana (upuru identifikācijai, ko veic tiesībaizsardzības iestādes) vai filtrēšanas tehnoloģijas. Saskaņā ar priekšlikumu šie instrumenti būtu labāk jāpielāgo praktiskām vajadzībām un tiem jābūt pieejamiem attiecīgām ieinteresētām personām.
23. EDAU jau ir skaidri paudis atbalstu ⁽⁹⁾ jaunu tehnoloģiju izmantošanai, lai veicinātu indivīdu tiesību aizsardzību. Viņš uzskata, ka "integrētas privātās dzīves aizsardzības" principam būtu jābūt neatņemamai tehnoloģiju attīstības daļai, kas nozīmē personas datu apstrādi. Tādēļ EDAU stingri mudina izstrādāt projektus, kas vērsti uz tehnoloģiju attīstību šajā aspektā.
24. Īpaši svarīgi ir izstrādāt sistēmas, kas pēc iespējas vairāk samazinās bērnu personas datu atklāšanu, sniedzot tiem drošu aizsardzību un attiecīgi piedāvājot iespēju drošākā veidā izmantot tādas jaunus Informācijas sistēmas instrumentus kā sociālos tīklus.

⁽¹⁾ Skat. "www.ico.gov.uk/youngpeople"

⁽²⁾ Skat. "www.dubestemmer.no"

⁽³⁾ Skat. "dados.cnpd.pt"

⁽⁴⁾ Priekšlikuma 1. pielikums.

⁽⁵⁾ Skat. piem., Beļģijas iestāžu izveidotu tīmekļa vietni šādos nolūkos: www.ecops.be

⁽⁶⁾ Skat. 3. panta 6. punktu Beļģijas tiesību aktā par datu apstrādi (1992. gada 8. decembris) saistībā ar tādu datu apstrādi, ko veic centrs, kas ziņo par pazudušiem vai seksuāli izmantotiem bērniem.

⁽⁷⁾ 1. pielikums, darbības, 1. punkts.

⁽⁸⁾ Ietekmes novērtējums, 3.1. punkts.

⁽⁹⁾ EDAU gada ziņojums (2006), 3.5.1. daļa "Tehnoloģiju attīstības aktualitātes".

25. Tomēr būtu jāatgādina, ka atkarībā no veida, kādā tehnoloģiski instrumenti tiek izmantoti, tiem var būt dažāda ietekme uz indivīdiem. Ja tos izmanto informācijas filtrēšanai vai bloķēšanai, tie var apturēt bērnu piekļuvi saturam, kas var nodarīt kaitējumu, bet šie instrumenti var arī kavēt kādas personas piekļuvi likumīgai informācijai.
26. Pat ja galvenās bažas attiecas uz piekļuves brīvību informācijai, tas vēl joprojām rada sekas no privātuma viedokļa. Patiesi, filtrēšana, jo īpaši tās pašos jaunākos tehnoloģiskos sasniegumos, kuros izmanto identitātes kontroli, var darboties, pamatojoties uz norādītajiem kritērijiem, tostarp personas datiem, piemēram, tā indivīda vecumu, kas pieslēgts tīklam (lai novērstu pieaugušo vai bērnu piekļuvi noteiktam saturam), informācijas saturu un datu plūsmu, kas saistīta ar informācijas autora identitāti. Atkarībā no veida, kādā šī personīgā informācija tiks automātiski apstrādāta, attiecīgie indivīdi varētu saskarties ar sekām attiecībā uz to tiesībām sazināties tiešsaistē.
27. Tādēļ filtrēšanas vai bloķēšanas instrumentu izmantošana, lai kontrolētu piekļuvi tīkliem, jāveic uzmanīgi, ņemot vērā to iespējamās nevēlamās sekas un pilnībā izmantojot tehnoloģijas piedāvātās privātuma veicināšanas iespējas.
28. EDAU pauž gandarījumu par ietekmes novērtējumā ⁽¹⁾ sniegto precizitāti, saskaņā ar kuru nevienai no ierosinātām iespējām nebūtu jāietekmē privātuma tiesības un vārda brīvība. Viņš arī piekrīt ietekmes novērtējumā paustam viedoklim, ka viens no galvenajiem mērķiem ir lietotāja pilnvarošana, t.i., "pilnvarošana labāku izvēļu izdarīšanai un atbilstošu darbību veikšanai", lai aizsargātu bērnus ⁽²⁾.
- III. Pakalpojumu sniedzēju atbildība
29. Priekšlikumā visu ieinteresēto pušu sadarbība tiek uzskatīta par nepieciešamu elementu, lai veicinātu to bērnu aizsardzību, kuri izmanto saziņas tehnoloģijas. Neskarot šīs ieinteresētās puses, priekšlikumā ⁽³⁾ paredz nozares līdzdalību un iesaistīšanos, īpaši, izmantojot pašregulāciju.
30. Nesot atbildību par telekomunikāciju un satura pakalpojumu sniegšanu, nozarei šajā jomā varētu būt zināma ietekme uz informācijas ziņošanu, filtrēšanu vai bloķēšanu, kad to uzskata par nelegālu vai kaitējošu. Tas, cik lielā mērā nozarei faktiski var uzticēt šādu uzdevumu, raugoties no juridiska aspekta, tomēr varētu radīt apspriedes.
31. Nozares sadarbība, lai palielinātu bērnu un citu iesaistīto dalībnieku, piemēram, vecāku vai pedagogu informētību, ir, protams, apsveicama. Brīdinājumu sistēmu un moderatoru ieviešana tīmekļa vietnēs, ļaujot likvidēt nepiemērotu saturu, arī ir būtisks satura nodrošinātāju atbildības aspekts.
32. Attiecībā uz telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējiem telekomunikāciju uzraudzība tomēr ir debatējams jautājums, vai nu tā būtu paredzēta ar intelektuālā īpašuma tiesībām aizsargātas informācijas kontrolei, vai jebkuras citas neatļautas informācijas kontrolei. Tas izvirza jautājumu par tirgotāja, kurš piedāvā konkrētu (telekomunikāciju) pakalpojumu, iekļaušanos jomā, kur būtībā viņam nevajadzētu iekļaukties, tas ir, telekomunikāciju satura kontrolē. EDAU atgādina, ka šādu kontroli būtībā nevajadzētu veikt pakalpojumu sniedzējiem un nekādā ziņā to nedrīkstētu darīt sistematiski. Ja tas ir vajadzīgs īpašos apstākļos, to faktiski vajadzētu veikt tiesībaizsardzības iestādēm.
33. Savā 2005. gada 18. janvāra atzinumā 29. panta darba grupa sakarā ar šo jautājumu atgādināja ⁽⁴⁾, ka "saskaņā ar 15. pantu Direktīvā 2000/31/EK par elektronisko tirdzniecību interneta pakalpojumu sniedzējiem nedrīkst uzspiest pienākumu veikt sistematisku uzraudzību vai sadarboties. (...) Kā minēts 8. pantā direktīvā par datu aizsardzību, tādu datu apstrādi, kas saistīti ar pārkāpumiem, kriminālsodiem vai drošības pasākumiem, drīkst veikt tikai stingri noteiktos apstākļos, kurus nosaka dalībvalstis. Lai gan ikvienam indivīdam nepārprotami ir tiesības apstrādāt tiesu iestāžu datus saistībā ar savu paša tiesvedību, tomēr šis princips nesniedzas tik tālu, lai atļautu trešām personām veikt izvērstu pētniecību, personas datu vākšanu un sistematizāciju, tostarp it īpaši sistematisku meklēšanu vispārējā mērogā, kāda ir, piemēram, interneta pārlūkošana (...). Šāda pētniecība ir tiesu iestāžu kompetencē".
34. Šāda privātpersonu iekļaušanās jomā, kas skar runas brīvību, pieeju informācijai, privātumu un citas pamattiesības, izvirza jautājumu par izmantoto līdzekļu samērīgumu. Eiropas Parlaments nesen pieņēma rezolūciju, kurā uzsvērts, ka jārod risinājums saskaņā ar indivīdu pamattiesībām ⁽⁵⁾. Minētās rezolūcijas 23. punktā ir teikts, ka "internets ir plaša platforma kultūras izpaušmēm, piekļuvei zināšanām un demokrātiskai līdzdalībai Eiropas jaunradē, ar informācijas sabiedrības palīdzību savedot kopā dažādas paaudzes; [[Parlaments] aicina Komisiju un dalībvalstis izvairīties no tādu pasākumu veikšanas, kas ir pretrunā ar pilsoņu brīvībām un cilvēktiesībām un ar samērības, efektivitātes un preventīvas rīcības principiem, kā piemēram, interneta piekļuves pārtraukšana".

⁽¹⁾ Ietekmes novērtējums, 5.2. punkts.

⁽²⁾ Šajā ziņā filtri ir domāti, lai tos inicializētu vecāki un varētu tos deaktivizēt, lai pieaugušie pilnībā kontrolētu filtrēšanas ietekmi.

⁽³⁾ Preambulas 8. apsvēruma; 1. pielikums, 1. punkts. 4.; Ietekmes novērtējuma kopsavilkums, 3.1. punkts.

⁽⁴⁾ 29. panta darba grupas darba dokuments par datu aizsardzības jautājumiem saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, WP 104.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 10. aprīļa rezolūcija par kultūras industriju Eiropā (2007/2153(INI)), 23. punkts.

35. EDAU uzskata, ka jārod līdzsvars starp likumīgo mērķi apkarot nelegālu saturu un izmantojamo līdzekļu piemērotību. Viņš atgādina, ka jebkādam darbībām telekomunikācijas tīklu pārraudzībā, ja tās vajadzīgas īpašos gadījumos, būtu jābūt tiesībaizsardzības iestāžu uzdevumam.

IV. NOSLĒGUMS

36. EDAU atbalsta priekšlikumu par daudzgadu programmu, lai aizsargātu bērnus, kuri lieto internetu un citas komunikācijas tehnoloģijas. Viņš pauž gandarījumu par faktu, ka šo programmu paredzēts virzīt uz jaunu tehnoloģiju izstrādi un konkrētas rīcības izstrādi, lai veicinātu bērnu aizsardzības efektivitāti.

37. EDAU atgādina, ka personas datu aizsardzība ir būtisks priekšnoteikums bērnu drošībai tiešsaistē. Bērnu personas informāciju ir jānovērš, izmantojot programmā ierosinātās ievirzes, it īpaši:

- jāveicina bērnu un citu iesaistīto pušu, piemēram, vecāku un audzinātāju informētība;
- jāveicina labākās prakses izstrāde nozarē;
- jāveicina tādu tehnoloģisku instrumentu izstrāde, kas savietojami ar privātuma prasībām;

— jāveicina labākās prakses un praktiskas pieredzes apmaiņa starp attiecīgām iestādēm, tostarp datu aizsardzības iestādēm.

38. Šīs darbības būtu jāizstrādā, paturot prātā apstākli, ka bērnu aizsardzība notiek vidē, kas var būt saistīta arī ar citu personu tiesībām. Jebkāda ierosme vākt, bloķēt informāciju vai ziņot būtu jāuzsāk, ņemot vērā visu iesaistīto indivīdu pamattiesības un atbilstīgi datu aizsardzības tiesiskajai sistēmai. EDAU it īpaši atgādina, ka telekomunikācijas tīklu pārraudzībai, ja tās vajadzīgas īpašos gadījumos, būtu jābūt tiesībaizsardzības iestāžu uzdevumam.

39. EDAU atzīmē, ka šī programma veido vispārēju sistēmu turpmākām konkrētām darbībām. Viņš uzskata, ka daži no šajā atzinumā izdarītajiem secinājumiem ir pirmais solis, un tos varētu praktiskā veidā attīstīt tālāk saistībā ar projektiem, kas vēl jāīsteno saskaņā programmas ievirzēm. Viņš ierosina, ka, izstrādājot šos praktiskos projektus, cieši jāiesaista datu aizsardzības iestādes. EDAU atsaucas arī uz 29. panta darba grupas darbībām saistībā ar šo tēmu un it īpaši uz Sociālo tīklu darba grupas pašreizējo darbu ⁽¹⁾.

Briselē 2008. gada 23. jūnijā

Peter HUSTINX

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs

⁽¹⁾ Skatīt 2008. gada 18. februāra darba dokumentu 1/2008 par bērnu personas datu aizsardzību, WP 147, un, lai iegūtu vispārīgāku ainu, – darba grupas darba programmu 2008.-2009. gadam, tostarp sociālos tīklus, kas atrodama: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2008_en.htm